

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.

U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

VAN BRABANTSE CLARISSEN.

Het is zeshonderd jaar geleden, dat de Tweede Orde van St. Franciscus in ons land een plaats kreeg. De Heer van Erp, Willem van den Bossche, bepaalde 28 Aug. 1335, dat zijn kasteel „De Nootboom" in Den Bosch de woning zou worden der Clarissen. Dirk van Horn, heer van Cranendonck voerde de beschikking van den erflater uit, liet een kerkje bij het kasteel bouwen, vroeg Paus Clemens VI om verlof en in 1349 konden de eerste Zusters Clarissen komen. Eigenaardig, dat de eerste Minderbroeders zich in 1228 ook in Den Bosch gevestigd hadden. De franciscaanse invloed in onze gewesten is dus van 's-Hertogenbosch uitgegaan. Wij weten al van elders, dat in Brabant toen een diep godsdienstig leven geleid werd en dat de ascese en de mystiek er een geschikte bodem vonden. De zusters van Sint Clara kwamen die ontloken rijkdom nog vergroten en trokken over Brabant een nieuwe zegen af van Godsgenaden en gunsten, die niet in geschiedenisboeken kunnen nageteld worden. Niet dat alle Zusters van het Bossche Convent, Brabantse waren; men zegt dat de eerste uit Keulen kwamen, ofschoon ook mogelijk is, dat de hoofdtak in Brussel bloeide. Dat de eerste postulanten echter uit Den Bosch zelf zijn gekomen, ligt voor de hand. In ieder geval, ook zij „die der burgers dochteren niet en waren", werden gaarne opgenomen in het gemeenschapsleven van het middeleeuwse 's-Hertogenbosch dat voor haar zorgde, terwijl zij voor de goede stede baden.

Een Bossche dochter, Hedwigis genaamd, wordt na een verblijf te Antwerpen in 1490 naar Gouda gestuurd om er abdis te zijn van het nieuwe Clarissenklooster. Zo slaat de serafijnse vlam over naar het Noorden. Maar ook Boxtel zou Clarissen krijgen. Uit Hoogstraten kwamen er enkele over om aan de zusters der Derde Orde de levenswijze van Sinte Clara te leren: boete en gebed. In 1540 brandde het Clarissenklooster van Boxtel af doch de Brabantse gulheid bouwde het weder op. Toen kwam in 1543 Maarten van Rossum en plunderde. Zijn voorbeeld volgde al het krijgsvolk, zowel van Staatse als van Spaanse zijde, jaren lang. In 1580 eindelijk vluchtten de Boxtelse Clarissen naar Den Bosch. Ze woonden daar op de Papenhulst tot ze 12 Juli 1611 weer naar Boxtel konden terugkeren. Toen brak in 1648 de vrede van Munster uit en wat de oorlog nog gespaard had, zocht de vrede te vernietigen. De zusters mochten geen novicen meer aannemen en zouden uitgestorven zijn indien niet de Almogende de harten der Hoogmogenden had vermurwd. Bij decreet van 4 Aug. 1685 werd aan de Clarissen van Boxtel toegestaan zeven novicen aan te nemen. Maar de edelmoedigheid der Staten van Holland was spoedig uitgeput. De Clarissen produceerden geen krenten of peper. Zij moesten 29 Juli 1717 Boxtel en hun huis, dat innige Sint Elizabethsdal verlaten. Na allerlei omzwervingen kwamen zij, vooral door de zorgen van Pater, later Bisschop Sanguessa, te Megen. Dat was 30 April 1721. Dit en de verdere lotgevallen der Clarissen worden verhaald in het maandschrift „Sint Franciscus". Het klooster van Den Bosch, dat in de Hithamerstraat lag, werd in 1629 gereduceerd tot niets. De kracht der reductie lag in ontkenning.

.....
 Vier jaar geleden zat ik op de Bibliothèque Nationale te Parijs en ik had voor me liggen een dik gebedenboek, door de Clarissen van Den Bosch of Boxtel met veel zorg en nog meer geduld samengesteld uit allerlei andere boeken of boekjes. Een zuster Hynke van Campen heeft het gebruikt en zij heeft er een briefje in geschreven, een verzoek om een gebedje, want haar moeder was een jaar geleden gestorven „lieve Susterken, wilt doech om godes willen bidden voer die siele van mijn lieve moder saligher ghedachtich wen haer jaerghetyt nu is ende myn brueder oeck. Ic sal ghern voer u wrendeken (verwanten) bidden. suster hynke van campen.

Dat is vier honderd jaar geleden, dat men in Brabant zo de Gemeenschap der Heiligen oefende. En de naastenliefde. En voor Moeder Abdis zeven rozenhoedjes als "bestek" voor Nieuwjaar en 25 Communies en 20 Kruisgebeden en 35 Salve Regina.

Hetzelfde geloof als in 1935: H.Eucharistie, H Kruis, Moeder Gods, Vagevuur, Gemeenschap der Heiligen, Hynke van Campen, nu zijt ge in de Triomferende Kerk en bid nu voor ons Brabant!

W. LAMPEN O.F.M.